

NEDELINIS LAIKRASZTIS
"LIETUVA"
 Izeina koža Subata Chicago, Illinois.
 ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
 IN UŽMARIJA.....\$3.00

Preke Apgarsinimu:
 Vienna eilute wiena karta.....15c
 Vienna eilute ant menesio.....50c
 Vienna eilute ant meto.....\$2.00
 Vienna eilute ant metų.....\$10.00

ADRESAS TOLK:
"Lietuva" Publishing Co.
 567 West 18th Street. CHICAGO, ILL.

Del gramatu su pinigais ir (Money Orders)
 ADRESAS SZYS:
A. V. ZALAUČKAS,
 567 West 18th Street. CHICAGO, ILL.

Spaustuve "Lietuva" spausdina Knigas,
 konstitucijas, Tiketus ir t. t.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY
"LIETUVA"
 Appearing every Saturday the only Lithuanian Paper Published in Chicago, Ill. Subscription Two Dollars per year.

Rates of Advertising:
 One line once.....15c
 One line one month.....50c
 One inch one month.....\$2.00
 One inch one year.....\$10.00

The "Lietuva" Printing Office executes all kind of Job Printing and Translating in all modern languages. All communications must be addressed:
"Lietuva" Publishing Co.
 567 West 18th Street. CHICAGO, ILL.

Money and Money Orders must be sent to
A. V. ZALAUČKAS,
 567 West 18th Street. CHICAGO, ILL.

Nr. 13.

Chicagas, Ill. Subata diena 4 Kowos (March,) 1893 m.

Metas I.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

PASARGA.

Brangus skaitytojai, turiu da syky apgarsytie skaitytojams „Lietuvas“ kad nesistumete pinigų ant seno Managerio, ba spausituve „Lietuva“ nupirko A. V. Zalauckas, už tai peršergesiu „Lietuvas Skaitytojus“ ne paklyskite su atrazu....

Tikras atrazas mano toks:
 A. V. Zalauckas.
 567 W. 18 str. CHICAGO, ILL.

Goduotinas Redytojau.

South Chicago, Vasario 19 93.
 Su noru griebiausi už plunksnos, idant kogeicizaisei prisistumet man ir wisiems mano pažystamiems jusu laikraszi „Lietuva“. Iki sziolei, jaigu kada tiako man ji pamatyti pas sawo pazinstamus, tai newart neno-rejau ji in ranka intie, bet kada wakar prie zobowos salunie, kur daugelis buwo susirinkusiu Lietuwninku, wiens isz ju No 11 Lietuwas, o iszklausia wisi sunusze rankomis tariami: „Brawo“!

Kiekwienas dziaugesi neispa-sakytai isz to, kad nors wienas laikrasztis radosi wioje Ameri-koje, kuris gydis ligotus, duoda-mas nebylams kalbejima, o ak-liens regejima. Nes iksziolei nebuwo gazetios wioja ameriko-ja, kuri butu rasiuzis teisybe, bet kiekwiena buwo perimta kwapu „wietininku Krystaus“ kurie nieku gero del lietuwas nepadare, bet tik koina ragina, idant nesztu kriziu drauge su Krystusu, nes ir jie nesza krizius aukso ir sidabro-je (Nation Banko) niat ju keszia-nei truksta isz sunkumo piningu. Didelei dziaugiuosi, jog prizadete rasiuzis teisyba, bet jaigu tik ne-padarysita teip, kaip J. Pauk-sztis, Plymoute, padare su sawo „Vienybe Lietuwniku“ teip buwo pradejas rasiuzis po biski teisybes, ale kada gawo importawota klie-rika, tai ir wel isz naujo pradejo nesztie krizius su kun. Bur-bru-bru-kszt, salunas nog saluno ir to neszmio mokyna wisus Lietuwnin-kus.

Delto praszyciau jus paklau-sytie nors durnos mano rodos, o tai: jaigu jau aukuotie ant to kasza ir sawo procia, tai laikykite brolai to mierio, neperstokit budintie isz miego sawo brolus, parodykite swietui jo apjakima, szaukite ant tiesaus kelo, klaidzio-jancius, paduokit sawo ranka skestancziam musu motinai Lietu-wai, o jaigu ir sunku jums butu iszlaikytie, tai mias wisi paszwenc-iziam sawo wisas silas del jus ir szelpime jus kiek galedami su centais ir niekada nepawelisyne nupultie tam naudingam laikraszc-ziui, kuris prizada mus isztraukt nog to jungo praikektu „ilgas-kwerniu“.

Tik da karta praszau idant ne-permainitumetia sawo prizade-jimo teip, kaip tas weidmainingas Paukztis Plymoute padare, ku-rio szendien laikraszczi ne wie-nas nenori intie in sawo rankas, jeigu daturesitia sawo prizade-jima iki galui, tai isz musu puses gausitia skaitytoju kelis szimtus, kurie jums uznomes sziose diono-se ir wisada busim gatawis jus gelbetie mažiausiamie jusu reika-le. Uzwtirtinu jums, kad dides-

nia nauda apturesite nog mus, neigu nog tu „szwentabezdziu“ kurie kas nedela waikszechioja in spawiedji ir barszkina dantimys, lyg mulas priesz slonių sakyda-mas kad jis neuzmokejo uz lai-kraszti, tai jam kuningelis atsako: atiduok ta ant garbies diewo, zi-noma ne kam kitam, kaip tik kunwanagiui.

Su guodonia W. Simanawiczia.

Elgimasi kuningu.

Dabar likosi man priminti skai-tytojams nekurius dalykus, labai akywus, isz naminio pasielgimo kuningu; ir kad tai czia zmogus galetum pasigereti darba isz wadinamu wadowu in dangu! Vi-sur matome nupuolima, apgawys-ta, priespauda, nekesti, sukytybes ir wylonia. Tos nedorybes juk yra perkeliama ir in bažnyczia. Taip antai Vaszku bažnyczioje altoriuje stowi waizdas motynos diewo razanczines su iszganytoju ant rankos, kuri waizda teplojo koks ten rusiszkas assesorius. O kad tai žmones žinotu, kieno wai-zdas tai yra isz tikro! Nebagai su-eje in bažnyczia meldziasi priesz paweiksla Klementinos Makau-skiutes, numyletos pusseres kr. Stasewyciaus, kuris ta waidza da-darydino, idant paamzinti pamine-jima sawo numyletines! Bet tai neyra wienintelis atsitikimas Lie-tuwoje, randame tokius apgedini-mus bažnyczios jau ir seniaus. Zygmuntas Augustas, karalus len-ku, wede paczia isz Lietuwas, beje Barbora Radawilute, berods priesz wale ir norus sawo padonu lenku. Gražiaja Barbora moty-na karalaus Bonna nužude. Gra-žybe Barbes ir jos augszta kuniu-kaiksziszkia kilme buwo priedas-timi, kad paweikslas Barbes pa-teko in altorius bažnycziose Lie-tuwas, ir po szitai dienai uolus lietuwninkai tebesimeldzia priesz paweiksla Radiwilutes, tikdami, jog tai yra tikras paweikslas mo-tynos diewo! Lietuwoje ir dau-giaus tokiu pažiamancziu kunigi-ja ir tikejima atsitikimu yra gali-ma rastia, ir delto nera instabu, kad kuningai sawo susirinkimuose juokiasi isz szwentenybiu, kokias patys sutwere žmones del akiaua pwelimo.

Apie tai, kad daugiur Lietuwo-je klebonijos yra wietomis szoki-mu ir czesniu, isz neko placziaus neraszysiu, nes tas dalykas yra kožnam iki walei žinomas. Bet negaliu užtyleti to, kad bažny-czioje atsigarsi tos kleboniju lin-ksnybes: neretai priesz miszias, miszparus ir tt. wargonininkas užrežia polioneza, polka ar kita koki szoki, taip kad žmones baž-nyczioje trepczioja kojomis lyg kad taisydamiesi ant szokimo ir atsigreže su dziaugsmu žiurineja in wiszkas. Kaip tolygius daly-kus sutaukinti su askietiszkais szmurniomis nuomonemis bažny-tininku, nežinia.

Kad priesz tolygius atsitikimus mokintiesni lietuwai sziauszesi ir sawo nepritaria iszreiszkia, lai-kraszciuose, žinoma kuningai mokslininkus keikia ir draudzia laikraszczius skaityti. Toks liki-mas užkliude ir „Auszra“, kuri nesyki paminejo apie kunigeliu negerus pasielgimus, ipatingai gi neapnikanta kuningu pelnes ya „Lietuwiszkasis Balsas“. Idant

pamažinti prieszginybe, kuningai lietuwiu draudzia žmonems skai-tyti kningas tasias iszkeikdami per pamokslus, o kur pasiseka, knin-ga sugriebe akys žmoniu degina, kaip kad dare kn. Mareinkus Ža-gareje. Budzeika Garlawoje ir tt. O kas dar bjauriaus yra, ku-ningai atkalbinawo tewus, idant sawo waikus neleistu in augstes-ni moksla, o tiems mokintiemis, kurie jau pateko priesz ju wel in uniwersitetus, idant neduotu me-degiszkos paszalpos, isz ko atsi-tinka, kad daug studentu beweik mirszta isz bado be tewu pagel-bos. Toki persekiojima mokslu retai kur kitur užtiktum kaip Lietuwoje. Negana, kad Masko-lija kningas cenzuroja ir lietu-wiszkus rasztus uždraudzia, kuni-gai juk ir patekusius rankosna žmogaus rasztiszkus weikalus kei-čia, degina, pleszo, niekina, — o mokslininkus bei rasztiojus mok-slo raszu iszdergia ir iszkeikia. Argi prie kokio pasielgimo ku-ningu gali ka pelnyti mokslas, apszvietimas žmoniu, o ir pats tikejimas?! Ir tokias usnis musu draugijoje seja wadowai in dangu kuningai!...

Berods toks nelemtas darbas yra daromas ne be wilies pelno: kuomi mat aweles yra kwailesnes tuomi lengwiaus yra pimenimis ju wilnele kirpti. Kuningas nei žingsnio nežengs be dosnaus ap-mokejimo: ekzekwijos, miszios, laidotuwes, krikstas, szlubas, metriku iszraszymas, poteriai, warpai, wargonai, žwakes ant al-toriu ir prie grabo — wiskas turi buti apmoketa žwarbiais pi-ningais. O kad ateina reikalas pataisyti bažnyczios, wargonu, altoriu, klebonijos arba kad rei-kia apreda bažnyczioje ir papuo-szaliu, kuningas kreipesi prie pa-rapijonu, idant tiejie nesztu pi-ningus ir kuningui moketu. O gink diewe, jeigu kur žmones no-retu kontroliuoti inemima ir isz-laidima tu piningu, kuningelis isz sawo mylistos keikia „netikelus“, „masonus“ už maiszymasi už bažnyczios reikalus.... Negana tu szaltiniu del pralobimo kunin-gams: del panesniu del bajoru szliektu, kuningai insimane baž-nyczioje suolus, wadinamus lon-komis; žinoma kad už toka my-stilia reikia gerai užmoketi. O at-sitinka, kad ir warguolai insis-merkia in lonkas, arba lietuwnin-kai užima wieta lenku, kuriuos kuningai ir bažnyczioje paguo-dzia; tada tarp lenku ir lietuwni-ku, arba tarp tratingesniuju ir beturcziu pasiekia barnys, o kar-tais pesztynes bažnyczioje, kaip kad ne per seniai buwo Kalwa-rijoje, Pernarawoje ir tt. Taip gi labai pagausina turtus kunigu — kaledojimas. Mat bažnyczia szwenta del sawo didesniu pelnu pasidare instatyma, kad parapi-jony kas met kuningams atiduot-utu deszimtine t. e. deszimta dali sawo uždario. Kad kuningas su pulku sawo ubagu nuwažiuoja kaledodams in kaimus Lietuwo-je, negana to, kad jis prisigeria už dyka ir privalgo jisa sawo weimyna, bet dar ir kizene primuszta piningais parsuweža ir maiszus pripildytus jawu. Prie to wiso, ant bažnyczios užraszo-mi piningai eina in rankas kunin-go, ir darto newienur tokie pinin-

gai prapuola, kaip kad buwo Gar-lawoje, Sziupyluose ir tt. Kar-tais atsitinka kuningams isz ne-tycziu daug pelnyti, kaip antai kun. Budzeika paeme ant sykio 3000 rubliu už palaidojima Kazio Karliaucko isz Preidos, nors ant garbes mirusiojo uždege bažny-czioje tik 40 žwakelu. Tulas ku-ningas pasirinkes daugokai pinin-gu pamate sawo parapijonis: taip antai kun. Pruselaitis isz Garla-wos iszsiweže 20,000 rbl., ir Warszawa je su „gaspadine“ po-niszkai gywena prie nowy Swiat, lenkams literataudamas. Sztai ka raszo wienas mano gentis isz Kau no redybos: „Kuningai dailiai at-sisiurbie szampano ir kitu siurbu-lu sawo czesnyse sedasi kaziriuo-ti. Tinkasi taip, jog kitas isz paprusiu kuningu prakazyruoja po du ar tals tukstancziu rubliu. Numilztas kuningas waziuoja na-mon: parwažiawes nuo sawo pa-rapijonu piningus lupa kiek tik-tai ingaledamas; o mirus nors kokiam wargszui-žebrokui tokiai kunigas nei isz triobos nejuda, tardamas; juk asz turiu puikei gi-wenti, ant to ir kuningu likausi.

O nujusdami kuningai, kad dar geri pasituris, nepaleidzia jo patoluik, iki nenutaiso wisiszkai. Taip antai prie Kanno parapijos bažnyczios yra jau seniai insižade-jas klebonas, kuris paskolines bu-wo žydams labai daug mantos, wildamasi atlupsis geras nuomas; bet juodbarzdziai kuninga nukiszo nes iki 30000 rbl., nebegalejo at-jieszkoti, Tuomi-gi tarpu tasai pats kuningas, kad jam nunesza kudiki apkriksztiti ir padeda už darba keles griwinas, pagraibes piningus swiedzia in asla, tardu-mas: „nedirbk waiku, kad nenori-man užmoketi rubli.“

(Tolau bus daugiaus.)

Lietuwiu Byžnyczios A-merykoje.

Pranasawimai J. A. Wiszte-laucko iszpilde: kad atsiradus lie-tuwiu Amerikoje kuningai sake paskui juos ir gludninsis prie žmo-niu, ne del meiles diemaldystes ar religijos, bet del meiles „wil-neliu“, piningu.... Isz tikro A-merykoje per keleta metu priwiso lietuwiszku kuningu, kaip wilku tyreliuose. Isz wiso skaitlaus tuo wilnkirpiu rasi daug kekszi-ninku, girtuoklu, sykyszcziu, gob-szu; mokslo-gi ir pasiszwentimo su wargu tarp didumos jieszko-tum. Tokiems „geradejams“ skaitymas kningu putiems nera megus, už tai jie netik isz ambo-nu skelbia nesa wale skaityti ne-ko kas prota prabliawina, bet ir per laikraszczius garsinasi esa cen-zoriais lietuwiszku rasztu, kontro-liuoja lietuwiszka presa iszdawi-neja net kningas, kuriu mieriu yra apswaiginti protus nekaltu žmoniu.

Bažnyczias tie ilgaskwerniai užsimane wisur stilyti, kur kele-tas lietuwiszku giminiu gywena; gana suejime riktelti wienam ar kitam quasi parapijonui, jog rei-kia bažnyczios ir kuningo, kaip sztai, apie wilka prasznekus, wil-kas tarp awiu atsiranda. Prasi-deda wisokios wilones piningu isz žmoniu kizenes: kolektois, „fa-riai“ (lioterijos), priwistine de-szimtine, pokyliai ir tt. yra inran-kiais rinkimo piningu. Bet ne-

reikia tiketiesi, kad taip renkami piningai wisi pareina del naudos statomu bažnyczio: kuningelai moka piningus pakreipti in sawas kiauras masznas.

Kilant rentiniui bažnyczios aug-sztyn, ir kuningu inemimai auga didyn; bažnytele wienwal grem-zda in skolas, kuningelis wenwal-gi renka deszimtdolerines, o tan-kausiai daug daugiaus, ir taip eina metu metus, iki galaus „jie-gamaszcziau“ kizenes pripunta deszimtynes tukstancziu doleriu o parapijonu rugones ir pasisziau-szimai ganetinai pasiasztrina, taip kad isz lengwo ir skolos paswira linkon možimo. Prieg tam ne-reikia didesnes pumekles kaip to-ji, kad del piningu rokundos pa-rapijonys renk isz sawo tarpo „komitetus“, kuriu sanariai ta-cziaus ar mažai ka iszmano ir priesz kuninga dwilinkini rieczia-si, ar kuningo perpikrti su juomi wiena dudu puczia ir pelnikauja isz bednu-wargdieniu tie-gi wargdieniai duoda nuo sawes po kelolika skuru nudyrinti.

Iki tam laikui reikalas butu bu-wes tureti ne daugiaus kaip dwi-tris lietuwiszkas bažnyczios Su-mienyotose Walstijose, beje dides-nese naujokydese lietuwiu, kaip Shenandoah, Pa., Pittsburgh, Pa. New Yorke; Szjadiengi wisose pakampese priwiso bažnycziu ir kopytelu. Dar kad tos kopy-teles nors turtu lietuwiu butu pasilikusios! Dabar-gi kuningelai musu suwilodami žmones, paki-szo bažnyczias wyskupams, kurie beweik wisi czion waro ties lietu-wiais ta paczia polytika, kaip maskoliu wyresnybe Lietuwoi, t. e. wyskupai reikalauja, kad lietu-wei kuomi weikliausiai susiamer-ikintu ir prapultu wilnyse anglisz-kumo. Ir tiems tai tigeriams in koseres žmones pawede sawo baž-nyczias! Kad lietuwai welau prabus isz miegustumo ir aps wai-gimo, kad jie nores tureti sawo lobeli, nors del apszwietos daly-ku, tai wyskupai jiems pakisz szpygas po nosiu!

Kas link mokslainiu, tai musu kunigija — jeigu kada, nors ap-link „sudna diena“, mokslaines prie bažnycziu taps inrengtos — rupinasi jas patalpinti pobažny-cziose, sklepuose, kuomet sawo klebonijas jie statydinasi ant aug-sztesniu ir szwiesesniu wietu?.... Kad lietuwai iszmintingesni bu-tu, tai jie ne klebonijas statytu, nes kuningas gali jeib kur buti ant gaspados, kaip wisi kiti žmo-nes, ale mokslawietes, prie kuriu laikytu apszwiestus wyrus už mo-kintojus, teip jog waikai lietuwai, iszeitu ant žmoniu, o net „loafe-riui“, palaidunu, jeibininku. Jei-gu pradzioje žmones neinstegtu užlaikyti gera mokintoja, tai te-gal patys kuning-palaikiai mokin-tu ažuot ka jie per dienas balado-jasi pakarcziamiais ar pakurona-mais.

Žmones patys kalti yra, kad ju kuningai esti pasileide. Kur-gi ne? Moka tiems „wadowams“ isz wirszaus suderetis algas; negana to duoda už dyka kura, duoda rukledi ir naminus baldus, duoda gywenaama nama. Regisi, jog isz to jau ponai awikirpiai galetu po-niszkai gyweni! Bet ka sakysi skaitytojau, kad musu praskust-galwiai nepasikakina tuomi wisu?

Ineina kolekta bažnyczioje, toji tenka in kizene kuningelio jiega-masties; mokestis už szlubus dide-les, už pagrabus nemenkos, už krikstus begediszkos, už miszias nepakeltinos — ir tos wisos mo-kestys telpa masznon tu pacziu kiau rakiszeniu kuningu. Nera tos parapijeles, kuri inemimai ku-ningo mažiaus iszesztu per 250 dol., o neretai pasiekia 1000 dol., ant menesio. Na, ir dywyjasi žmones, kad ju „jiegamaszcziai“ auga storny, iszdukta, pasilei-dzia, sawo duonos dawejus kei-kia ir dardo, nesyki net apran-ko!.... Musu kuningai isz ras-kaziaus ir bedarbes pasileidzia! o isztwiktai jiems gelbti patys žmo-nes, wargdieniai!

Jeigu kunagai sandamos yra ant menesio už sudereta alga ir gauna ta alga isz žydo parapijos tai wisokie reikalai del parapijo-nu turi buti atlikti per kuningus už dyka; o galaus jeigu ziekt tiek inejimu pasidarytu, tai pinin-gai turi eiti in wisatine parapijos kasa. Taip esant, parrpijos augtu kaip ant mieliu turtuose, butu isz ko užlaikyti mokslaines ir mokin-tojus, ažuot ka dabar kuningai na-mus pirkineja del sawo „gaspadiniu“ ir piningus guldo tukstan-cziu tukstancziais in geležinius bankus.

Tarp lietuwiu Amerikoje buwo didesne meile ir didesnis sutiki-mas, iki buwo mažiaus lietuwisz-ku bažnycziu ir lietuwiszku kuni-gu. Dabar žmones tokius mai-szus szerdami nežino, isz kur ska-tika iszgriebti, ir nera to suejimo, kur barniu nekiltu del dejimo pi-ningu ant bažnycziu. Taip, taip, Amerikoje lietuwiu bažnyczia ne-ra kas kitas, kaip ardytojas dru-tybes lietuwiu ir ju gawimu; bažnyczia, sakau kaip wežys kremta lietuwiu dwase ir lietuwiu turta, neduodama jiems atpildos už tai. Kuomi weikliaus lietuwei sawo bažnyczias pawers in mok-slaines ar kitas tolygias juos szwenczias inrednes, tuomi grei-cziaus lietuwai iszsipainios isz kilpu, ant ju suszeptu per wiso-kius ju „penetus bediewius“, tuo-mi weikliaus jie pasikels isz sawo nuowargio ir nupuolimo kaip me-degiszko. Taip dwasiszko bei po-lytikiszko.

IX.

Užbaiga.

1886 m. sukake yra penki szim-tai metu nuo laiko, kada Lietu-woje kriksczcionybe prasiplatino. Szjadien jau galime matyti wisus kokius kriksczucionybe musu te-wynei atnesze. Wiena diewyste Lietuwoje insikereje, ir tikejimas prieme pawidala fanatizmo, ku-riis užmusza lietuwiszka tauta dwasiszakai; prieg tam meile arty-mo pranyko wisai akywaizdoje betiesiszko padejimo žmones ir a-kywaizdoje wisogalingo pono bei kuningo. Berods wyresnybe waidzia ponu szjadien jau sunai-kino nors isz dalies, ale sulygim-mas luomu ir priderintis žmoniu apszwentimas pareis tik per pasi-platinima mokslu. Lietuwiszko-ji tauta polytikiszkai prapuole per netikusi darbsztuma kunigijos kokia insigawo Lietuwoje po pa-siplatiniamo kriksczcionybes. Ku-nigija sugriebe in sawo rankas puse turtu wisos tautos ir tuos

The Lithuanian Weekly "Lietuva"

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
Executes all kind of Job Printing
and translating in all modern lan-
guages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed.
"Lietuva" Publishing Co.,
567 W. 18th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Canal 330.

Nedelinis laikraštis LIETUVA

Iszeina "kožna Subata Chicago, Ill.
KASZTUOJA:

ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
IN UZMARIA.....\$3.00

Rankrašcei (korespondencijos)
ir laiskai turi butie adresa-
woti ant szio ADRESO:

"Lietuva" Publishing Co.
567 West 18th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.

Pinigai turi butie siusti per
MONEY ORDER arba per banką
ANT RANKU.

A. V. ZALAUČKAS
567 West 18th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telefonas: Canal 330.

Rankrašcei (Korespondencijos) atsiusti
zog musu wienygeciu ne bus sugražyti.

turtus sawo laiku atidawe „skai-
ciausiamjam monarchai,“ pries-
kuri „Przeglad Katolicki,“ lai-
krasztis kuningu, žiamai lenkia
galwa. Dwas zmoniu krikščio-
nizska kunigija atbukino del per-
sekiujimo tolgengybes ir mokslu.
Nupuolimas dorizskas lietuwnin-
ku isz dalies priguli nuo tokio
pat nupuolimo jos buwui wado-
wu in dangu, ir delto žmones szia
pien turi pagelbos wisuose sawo
reikaluose jieszkoti — mokslo ir
gerame auginine naujos gentkar-
tes. Likosi tik wienas kelias del
Lietuwos: wientiesi, mokintiesi,
auginti szwiesiai ir doringai wai-
kus. Kunigija per 500 metu
skandino Lietuwa, ir laime dar
kad neinstenge galutinai ja nu-
gramzdinti in bedugni. Mok-
slams buwo likta pareiti Lietuwai
in pagelba, ir tegul mokslai per
ateinancius penkis szimtus metu
bus wadowi ir parama Lietuwos,
ar kas gali abejoti, kad Lietuwa
kils, stems ir iszaugs in milžina!
Mokslai delto tegul buna mums
pirma wiso ko!

Plymouth, Pa.

GODUTINAS REDYTOJAU!

Meldžiū patalpytie tuos kelys
straipsnius in jusu laikrasztis.
Noredamas paaiskintie nekuriuos
dalykus musu dwasiesko siurbelo,
kuris atwikes, tam keleta metu
pasirode teip karsztu lietuwiu,
bei teisingu kuningu. Bet kaip
sziadien matome tai jis wisa wa-
žiuoja kitu kelu. Isztrukes isz
kalejimo Europos, budamas bied-
nu. ir nuskurusiu; nepatemiti bu-
wo jo tie ragai, kuriuos szia-
dien atgawino dar didesnius Ply-
moutho dolerei...

Nepamena tas Meszka; jog pri-
buwes in ameria, niekur tokio
„betrako“ nenorejo priimtie, ba
jis neiszrode ir neiszrodo ant ku-
ning-palaikio, tik kožnas pamates
ta jo „gigancka snuki,“ užtiesa
pripažys, kožnas už nigro szikna
raudona, iszpurtus, kaip tai rusai
sako: „paczionyni pijanica“. Ne-
žiuredamas jis ant to: tolaus pra-
djo sawo baikas, ir galybes kai-
sziot niekuriems prakilnesniems
lietuwiams, o ipacz tiems; kurie
jo warda pakele amerykei...

Pirmiause užpuole su Lampart-
ska malone; atstate nog darbo p.
A. Turski, kuris jam nepatyko
isz priczasties buk jis nemokejus
raszyti ebreizskai. Potam pars-
kwiete p. Andziulaiti, kaipo kar-
szta lietuwi, ir mokanti nauja ra-
szlawa, per kurio paszelpa rasz-
tuose, labai daug stauge per wie-
nybe, lyg tas wilkus už kalnu....

Gyriasis jis niewiena karta
jog tapo garsingiausiu rasztinin-
ku lietuwas; — bet nežine, perka
jis likos patalpintas knigoj

„Raszta ir Rasztininkai“? gaila
tik tos popieros, — ale tikrai tas
stulpas puikie iszrodo: snukis jo
aiszkina, buk pakalanes Buldogo,
plaukai jautanti skriauda prakil-
nesniu lietuwiu, kojos panaszios
jo rankrasziui, o gymis panaszus
buk debilas septynisetus pupas
ant jos kulas!..

Tas dailusis poeta dar stauge
keleta metu, idant daugiaus pa-
tikti lietuwiams; ir myslidamas
jog gales greiciaus karwe impor-
tawota kam insiulit. Bet kur ju-
mis pirkykas nežiurejo swarbumo
mesos — tik joje troszko mede-
gos. Užtiesa, buwo tas gywulis
dyktas ir nekudas; bet jau in pa-
wasari pradejo plaukas sliakti isz
wisu dalu sterwos teip; jog iszro-
de in Werbluda, per ka ir dabar
negal parduot, nors nedelinus jei
centus meszka aukuoja ir du tuk
stancziu priedo dowanoja.

Spirgutis.

Secula-Seculorum.

[Su kula, ir su akulorium.]

Aiksz pon Meszkis, kur tawo uo-
dega?

Ink ir namo wesk mane, spanga,
Žynai kad Burba prilakes ne cziul

O Burbszi papeneti, tai - baczka-
palydėti.

Jo ylga-kakle gerwe, žiopsa-kaip

Bur-bur-ksztm. dywus daro, lau-

Gerwe užspaudus nosi gilei už

sparno,

Pyldo pareigas Bur-r-r-bos tarno.

Tu Burbuli, tu prakeiktas mule!

Ant tawo snukio welnes pupas

kule.

Kule, su raupline ir sunke buože.

O tu jam tarnauti jau pasiryžai

Burbam bam gal tapti biskupas.

Plynei tik sedi patempes lupas.

Ar pameni, Hazleton, e szeszes

adynas,

Kaip lumpawaisi uždraustose

maudyne?...

Burbuls-mysliji kad esas jau po-

pizda[popę].

Ir jau susiwijo (už dol.) gera

lizda

Kad Sylwestro bonkas iszmieroja

Ant misziu du syk Gloria! Oluoja.

Ba Dr. J. Szlupas waziuoja

Isz Plymoutho in Szanadori,

O rupeczka Burbena to nori....

Kas per pulis. tas Bur-bur-bulelis?

Ar maudyne pirdalo kunkulelis.

Beje truputi užmirsau.

Ir kur reik, neinkiszau.

Jaigu Mulas kumele kryžiawoje,

Ir kas per gywulelys pastoja?...

O Mulas, Mulas, importuotas.

Iszswentbezdizskai cenzuruotas!

Jau nog raszynu kuprotas,

Kaip žala warle czyst numazgotas

E, tfu! po szimts Burbu!

Kam teip ylga cziulbu? Masionis.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Kad, kas ger ir ndpražutu!

Czion dangun linkui kalnai

Pokol sniego pilna kakta,

O i debesius walnai

Ykisz akmenis kaip ranka.

Ah, dangau mums atsiwerk,

Debesiai atsidarykit!

Gers mus angel, mus aptwerk,

O pikti piktus prarykit.

Sztai ant tolimu kalnu

Seksi mane Lietuwele:

Tarp žmoneliu taip walnu

Tik priklauso tao szyrdle.

Pre tawes reik prisiglaust,

Tawimi reik pasigirti,

Kad szirdi per daug skaušt

Už tawe ir reik numirti.

K. ADOMAITIS.

ASZ IR GAIGALAS.

Reiktu man czion giedot linksmai,

Kad neiszgirstu ansai,

Kurs ant laikrasziu prowaja

Yr wisus dargawoja.

Asz norezia giedot gražiai,

Tik užmiegu saldžiai;

Per tai nažai ka matau

Ir nedaug ka rasau.

Sutai ant tolimu kalnu,

Matau daugeli welnių;

Kurie drasko pleszo:

lietuwyestes garbe.

Ten tai stowi gaigalelis,

Kaip tai dusziu awinelis;

Iszižiojas kwarki reke

Saule garsa nužudyti.

Sztai ir wel ka sako:

Tik beda kad maž ka mato,

Ba ir mažai ka miegojas

Apie jomarka dumojas.

Asz užwesiu bižni puiku,

Kuris bus tik del fundu;

Mat man reike karczemeles,

Yr gražios slugineles.

Asz ten busiu pirmas,

Ba nuo wisu esu iszrinktas;

Parweszt alaus ir degtines,

Ii ko tik reik del jaunumines.

Eikit awys i gaspada,

Kuri bus kas wakara;

Drutikit sawimi wiera,

Aduokit Diewui afiera.

Asz esu jusu piemenelis,

Daugaus žiames awinelis;

Man reike daugel szimtelii

Ir juodai melswu rubeliu.

Darisiu kiek tikgaledams,

Garsa Apszwietu pražudyti;

Asz uždesiu draugyste

Wardant rycieriu stiprybe.

Tap tai Gaigalas padare,

Ba ir wisus atware,

O man teko pagiedoti,

Ir saldžiai pramięgoti.

Parasze K. ADOMAITIS.

ISZ UZMARES.

Siberija

Kuniga suede wilkai.

Syberijo netoli miesto L. kuni-

gas staczetikiu iszwažewo su ber-
nu ant medžiokles.

Ant waziujancziu užpuole wilkai,

kunigas wienu uszszowe ir nore

paimitie su sawim. Kada kunigas

su bernu nesze wilka in roges, ar-

klei pasibaide ir nubego. Bernas

wijose arklus o kunigas pasiliko

pas wilka. Kada pagryžo bernas

pas kuniga jau papuszkos nerado,

bet patemijo skwernus ir puszu

apgrausztus czebatas. Bernas par-

nesze czebatas ir skwernus in Cer-

wia pastate už altoriaus, o para-

pionis datire kad apgrauszti cze-

batai ir pasilike skwernai pasida-

re stebukliugu del maskolu. Mas-

kolei su skwernais trina kaktus

no skaudėjimo gerkles ir koleros,

o czebatas žęgnojasi nog priepo-

los. Szi giduokle pripažinta per

wietinius maskolus už geriausią

gyduokle. Daktarai priesz skwer-

nus apgrausztus czebatas nieko

neženklina.

Rymas. Wasario meuesi Sw.

Tewas prieme 800 pelgrimu isz

Italijos ir kitu szalu Europos ant

50 metinio jubelijasu. Swentas

Tewas prieme pelgrimus nog 10

adinas iki 4 po pietu.

Kiek wienas praeinantis buca-

wo in ranka Sw. Tewui. Tur but

da Sw. Tewas stiprus, kad nepa-

itso dawinet ranka del buczawino
per 6 adinas, žynoma su pasile-
jimu. Tai ir sunkus darbas del
musu piemenio ir awiniko wiso
swieto!..

Telegramai

Londinas. Chinuose ir Japonijo
wieszpattuja rauples. Glodstonas
su sawo pacze buwo per Ciero-
riene.

Paryzius. M. Lewya atsisake
nog prezidento senato.

Berlynas. Wokieciu gimnasti-
kai skaitlum 180 rengesi atwa-
ziutie de parodijmo sawo miklu-

mo in Chicago ir Milwaukee.

Wiednius. Kasyklos Styrijo

inwyko eksplodija gazu. 15 dar-

binyku užmuzztu, 20 sunkei su-

žeistu.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ta žmonės, jogei anie budami be mokslo atiduotu savo gyvastį, jei tik awinas pas wisztas in dangū nunesztu. Toks tai ir susiwenijimo baltistu mieriis yra: dowaņas popui siuntineti; ažuot burtimo mokslo taip žmoniū siuntinei piningus dikaduoniams swetintaučiams.

Mes-gi brolai suprante werte to-jo katalikiszkajo Susiwenijimo, turime nuo jo szalintis ba kunni-gija nori ant musu sprandu jodin-ti kaip gadynese baudžiawu. Mes gi turime rupintis apie tautiszką agitaciją, tai yra L. M. Draugys-te kuri reže kelia in ateiti lietu-wystes, kariaudama priesz newi-donus tewynes, kurie už diewa turi apsirinke balwonus idant tik mus noredami aptemdyti.

Zinau, jogei szitas mano rasz-telis nepatiks tulam ilgaskwerniu wienok asz ejau ir eisiu už teisy-be nebijodamas jokiu gazdinimu dikaduoniū.

K. Adomaitis.

BAISIBES SIBERIJOS

IR PASLEPTINE

Russjos Ciesoriaus

Gywentojai Jakuckos redybos nekelauja in tas gyres, ba žwerys ir wilkai pasiutia isz bado supleszytu juos.

Bet pradžio 1860 m. widury tu gyriu galima buwo patiktie žmo-gu augszti ugio iszdžiūwusio gy-mio ylga barzda.

Buwo tai auka nelaimės! Drapanos, kurios denge jojo ku-na buwo wieni skudurai, juodi ir ilgi plaukai buwo sulipia nog prakaito ir ilgos kelones, otankus si-dabrinai siulai plaukose, rode gre-ita senatwia, Gymys iszbales, weidai inpuoles wieni žodžiu ne-laimingas buwo panesus iu grobli [skeleta] Jaigu kas butu mates tolo ta žmogū, butu paskaites už negyweli, atskykusi isz grabo, prisiartinus prie jo galima pažin-tie gywasti indu buriose akise ugni ir narsuma, kuri pergalejo nusilpnusi kuna, ir ro-desi kalbejo; in pryszaki tolin, to-lyni!

Tuo nelaimingu buwo nieks kits, kaip Bojanauškas.

Ar ta baisi nelaimė jau niekad ne pasibaiks, szauke isz nekantry-bes Bojanauškas. Diena jau baigė-si. Kada naktis mane užpuls wi-duri girijs, esu prapuoles! Alka-ni žwerys sudraskys mane, ant tu žodžiu isztreuke rewolweri, ab-žiurejas jii isztare, po dwilykos szwuju mano ginklas pastos ne naudingū, pasiliksiu be ginklo, bet ženge tolaus pakol da galejo ma-tytie, gerai žynojo kur randas ir in kuria puse turi eitie.

Naktis užstojo; ustokawo pas Bojanauški narsumo, pri-dejo rewolweri prie krutines, i-dant padarytie gala,

sawo kankinimu, bet kas kart at-stume ta baisia misli, ejo tolyn minedamas sawe ape nielausia ir gražiause pacziutia. Del moteries, kuria turejo apleistie, del kurios butu gywasti paaukawes, wiska, pasizwentino isztriwoti, idant nor karta pamatytie, prispauštie prie sawo krutenes, paskutini karta pabucziotie, o paskui numirtie.

Diena ir nakti dumojo ape sawo nielausė Teodora, užmirsz ape kentejimus, bada ir szalti, wieniu-tele wiltis ta žmogū užlaike prie gywasties pasimatimas su graže pacze Teodora.

Jaute teipgi, kad Petropyle taps susektas per polyeija, inmes-tas in kalejima ir wiel prasides da sunkesni kankinimai.

Neadbojo ant to Bojanauškas, kad ir wiena minuta pasimatimo su teip brangiu ir gražu sutwer..

Kantrybe isztriwojo in datyre wisko. Ta paczia diena, kada Bojanauški apkale panezeis, pra-dejo jis trint rinkes wiena in kita iki suwisai sudildino, o kada ate-

jo walandu pasiwalnyimo, lengwa buwo iszluosnotie nog pancziū.

Su manim mieli prietelai, suri-ko Bojanauškas, atejo walandu luosybes del musu, neltime tiems, kurie prieszisis.

Tilek, tu prakeiktas szunie! su-riko wienas isz kazoko iszlindes isz kampo skolos ir isitraukes re-wolweri taikie perszautie, kelan-ti maiszta. Pakol kazokas spejo isztrauktie rewolweri, Bojanau-skas su swarbiu kaju wienu smu-giu sutriupino keusza kazoko.

Teip su kiek wienu, kuris mums pasiprieszsis, pridure Bojanauškas.

Nelaiswei greitai pradejo rin-ktis in paženklita wieta. Nieks ape tai nežinojo ir ne mysljo, ka-zokai pusiezziawo, susirenka in wiena wieta netoli kasiklu.

Tuom kart teipgi budawo at-winiu sargu, per ta atwina tan-kei isigerdawo keleta stiklu dek-tines, o gerdami užmirdawo ape sawo reikalus. Tas pats atsitiko ir ta diena, kada Bojanauškis ren-ge pabegtie.

Pasiseke mums, isztare Boja-nauskas, stowekite, ba czerszke-jimas reteziū gal mus pražudyti. Asz pirma uždarysiu duris, kur kazokai geria, tai pakol jejai isz-lausz durys tai mes spesime in pult in namus Nikolino.

Bojanauškas, kaip katinas re-pliom prislinko prie duriu sargu namu ir uždare duris ir pareme geležia. Kazokai wisai ne pate-mijo, atrade durys uždarytas, mislijo, kad kas baika padare.

Tuom kart wadowas Bojanauškas, su sawo armija iszlindo lauk, pa-griebe karabinus, kurie buwo su-statyti pas namus ir bego in na-mus Nikolino.

Pirmiause turim iszluosnotie Elzbieta, szauke Bojanauškas, jau turbūt jii užmusze Nikolina.

Klausykite, klausykite riksmą ir werksma namuose Nikoliao.

Lemanis, suriko Bojanauškas, ir in wiena minuta nelaiswei, kaip kates jau lipo triapais ant antro aukšto.

Bet iszgirdo isz uszpakalo bai-su riksmą, gelbekite.

Bojanauškas atsigrizės greitai patemijo, kad kazokai szaude ne-laiswius, o teipgi uždaryti isilau-že durys ir atbego ant paszelpos Nikoliniui.

Bojanauškas užsislepes už pil-oriaus (stulpo) matydamas kaip kulkos skina jo draugus, nebe-go ant pagelbos, tik mislijo ape pa-begima. Suspaudes kumszemes ir isztraukes rewolweri buwo pa-sirenges atimtie sau gywasti, bet pamates užpakali langeli wienu smugiu iszmusze ir iszlipės bego isz kasyklu kiek sylu turejo per tworas, grabes.

Nubeges in giria, džiauges ir szauke: esu iszgelbetas. Bet kaip sunkei ta laisweliams atsejo, wisa nakti kludžiojo gyrioi, nerasad-mas apsigywenusiu žmoniū.

Prapulde wilti, kalbejo in sawe, jaigu per 12 adynn neatrasiu žmo-niū tapsiu suestas per wilkus.

Neturejo kuo ugni susikurtie, per nakti waktuosis nog wilku, bet nuwarges kelone ir prispau-sztas badu ir szalcziū usnudo.

(Tolaus bus daugus.)

Wietines žinios.

Preke pinigu.

1. Rublei Rossijos 53 ct.
2. Marke Wokietijos 24½ ct.
3. Markes Hamburgo 24½ ct.
4. Guldenas Austrijos ir Wen-gro 41 ct.
5. Frankai Prancuzijos ir Lu-xemburgo 20 ct.
6. Frankai Belgijos Swicer-lando 20 ct.
7. Kronerei Denemarko Swedu ir Norwegu 27½ ct.
8. Finmarkes Finlandijos 19½ ct.
9. Pesetas Iszpanijos 17 ct.
10. Milereys Portugalijo 87 ct.
12. Sira Italijo 19 ct.

* Laike parodos Chicago bus pastatyta 20 restauracijū, kurios talpys wienu kartu 45,000 žmoniū

Brangus wiegeneziai! Parapijos mitingas po wardu sw. Jurgio yr Rycieriaus muczelnyko atsprowis 1 adyna po pietu nedelos diena 5 Kowo bažnytiue Hale ant 33 uliczios, ant kurio szirdingai už-praszo wisas lietuwiszkas drau-gystes, kurios randasi Chicago kaip tai:

1. Apweizda diewo,
2. Sz. Kaz. Karalaiczio.
3. Sw. Jurgio Mucz.
4. Diezkuningaszkczio Gedemyno
5. Unijos Lubelskos.

Wienu žodžiu wisus brolus lie-tuwninkus, idant pamatyti ir isz-girstu seno komiteto darbus ka-gero padare del parapijos - ba naujas komitetas susideda isz szpi-toznyku, 2 jau atsisake, o pasku-tinei 2 kaipo szpitolnikai laikosi.

Mes szirdingai užpraszom wisus brolius ant aukszczius mineto susirinkimo.

Prezidentas J. Armonas. Sekretorius J. Kazlauskas J. Dzialtwa, J. Twerijonas A. Neweckas, K. Lukoszius A. Kasperas, Z. Urbaitis M. Peža, F. Zambawiczius D. Eemunis, P. Wodminas J. Polokas, J. Petkus.

5 diena Kowos, 7 adyna waka-ro lietuwiszkas klubas laikys sa-wo pusemetini susirinkima Halej p Szimkewiczio 438 s. Canal str.

Reikalauju 20 kriaucziu wyrisz-ku ir 20 moteriszkų del siuwimo moteriszkų kloku. Turiu 20 ma-sziniu, garu waromu, Kas nor gal siut teipgi ir kojoms minama ma-szina.

856 Ashland av. terp Van Horn ir 19 uliczios.

Zegzda.

Naujiena del Lietuwii.

Brolei ateina žynia, kad lietu-wiam isz po maskolau ir wiems tiems, kurie gywena po maskolu; waldže ne walia kelautie in A-merika newat waziuotie per Pru-sus. Jagu dasižino ant gelažkelo, jog pasażieras isz Rossijos graži-na atgal. Neklausykite tu kurie jus apgaudineja ir pardawineja laiwakortias. Nemetikite pinigū bereikalo.

Jonas Daugirda lietuwis, gy-wenantis 151 Henry ul. Chicago III. eidamas isz darbo neszesi kraucziuszkas žyrklas kyszianiu, paslides puole ir persidure sau krutinia, gal but, kad isz te mirs.

Chicago renge intaisytie mau-dykle labai pygia, arba bemokesz-cio, butu labai naudinga.

* Ugnis name „Owen“ Pusnakti name Owen pakylė ug-uis, bledes padare suwirsz 100,000 dorelu priezastis da nedatirta.

Didely dywa darosi Chicago dega namai, pabirkai hotelei wis tik bagoczii, kurie gauna pinigū už sudegusi nama arba medega. Warkso jaigu sudega bakuze ar-ba rokandai ta da insodyna in skyia, paskaito už kaltinyka. Delko turtingi niekad ne buna kaltai!

* Cincinnati. Upe teip isiliejo balsei, kad kas adina darosi pao-inga del giwentuju miesto. Wan-duo 51 peda 11 colu augsezio, kas adyna kyla wanduo upe 2½ colo. Bezmentus prie Water ul. wanduo pripilde, gywentojai isi-gandino isz namu ir jeszko prie-glaudos namuose, kurie ant auk-sztesniu wietu pastatyti, teipgi sziaurine puse miesto Cincinnati wanduo užliejo wisus bezmentus.

* Ant 79 uliczios wakar priesz pietus atwyko pasiutes sziuwa. Policmonai gaude szuni ape 3 adynas, ant galo pasiseke už-musztie, priesz užmuszima ant Sherman ul. pasiutelis apriejo du szunis, kurios policmonai teipgi užmusze. Apart szunu apriejo pasiutelis ir mergina wardu No-lie, kurei daktarai iszdegino opa.

Gali butie, kad ir merginai in-kandinas bus bledingas.

* Wakar 11 adyna wakarō usedege 14 auksztas trobeso, Chamber of Commerce. Ugnia sargei sprejo greitai užgesytie,

bet ugnis padare bledes \$ 1500 Name po numeriu 22 ant Union ul. apsirgo waikinas Schulz rau-plens. Nuweze ji in ligonbut. Krauples Chicago jau pasirote, reike waikus ciepytie, tai wie-nintele pagelba.

* Ant Clark ul. wiena mergi-na paslydus parpuole ir koja isi-lauže.

Policmonai nuwede jaja in jos ruma.

Gales mergina atsilsetie pora nedelu...

* Swentas Tewas pawelija wal-gytie mesa ir gawenio.

Nedelom ner pasnyko.

Wisas dienos gali walgytie su mesa apart sausu dienu arba wi-ljiu, ale kas walgys mesa tam newalnia ragaut žuwe ir silkiu.

Seni, maži, silpni ir sunkei dir-banti gali walgytie mesa bile tur ir gal. Gereus kad žmones wal-gytu mesa, o usilaukitu nog gir-tybiu ir paleistuwiszcziū, szis bus naudingenis pasnykas kaip bada kestie.

Laike gawenios daugau matitie girtuoklu, ba žmones alkani, silp-ni, o daugau ant tuszczijs duszios apkwaitina sawo prota.

PAJIESZKOIMAS.

Pajoszko Petras Bielauskas Miko Lewondaucko isz kaimo Bambiniu parapijos Gražyszkiu Wilkowiszko p. Suwaliku Redybos Jaigu kas žynotumete kur apsigy-wena duokite žinia po szituo adre-su P. Bielauskas 273 box. Mont Carmel Pa.

PASARGA.

Ludwikas ... ape 27 metu senumo wiauimo ugio tamsei geltonu plauku, tamsei melniu akiu, paigo weido sauso gymio. Jaigu kas žinote kur apsiliko, du-kite žynia ape wieta to wagio, kuris pawoge \$ 20 60 c. mano at-raszas 65 Cherry av.

Margumynai.

* In Chicaga szes dienas pribus antras komisorius Rossijos ant Chicagiszkos parodos P. Glucho wksis.

* P. Stepanawyczius isz Sedlec Lenkijos atsiunczia in Chicaga akywa laikrodi, kurys isz pryszak-io iszrodo kaip Teatraliszka sea-na, laike muszymo walandu, pa-sirodo kelos asabos, isz Baisaus Dwaro ir iszdarō gražus Kuran-tus.

* Kada wienas žydelis kriksz-tijosi, reikalawo idant kunigas duotu du wardu sw. Boleslawo ir Meczislawo, kada jojo užklause delko jis nor dwieju tuju wardu. Žydas atsake, mano wardas Bo-rukas ir Mausziukas, tai man ne-reiks peczwietia permaintytie, ba tos paczijs litaras bus.

* Agentas Ženybu. Atejas waikinas pas agenta že-nybu praszō agento. Pons agente, prirodiokie man mergina.

Agentas, su kokiom iszligoms nori ženitis?

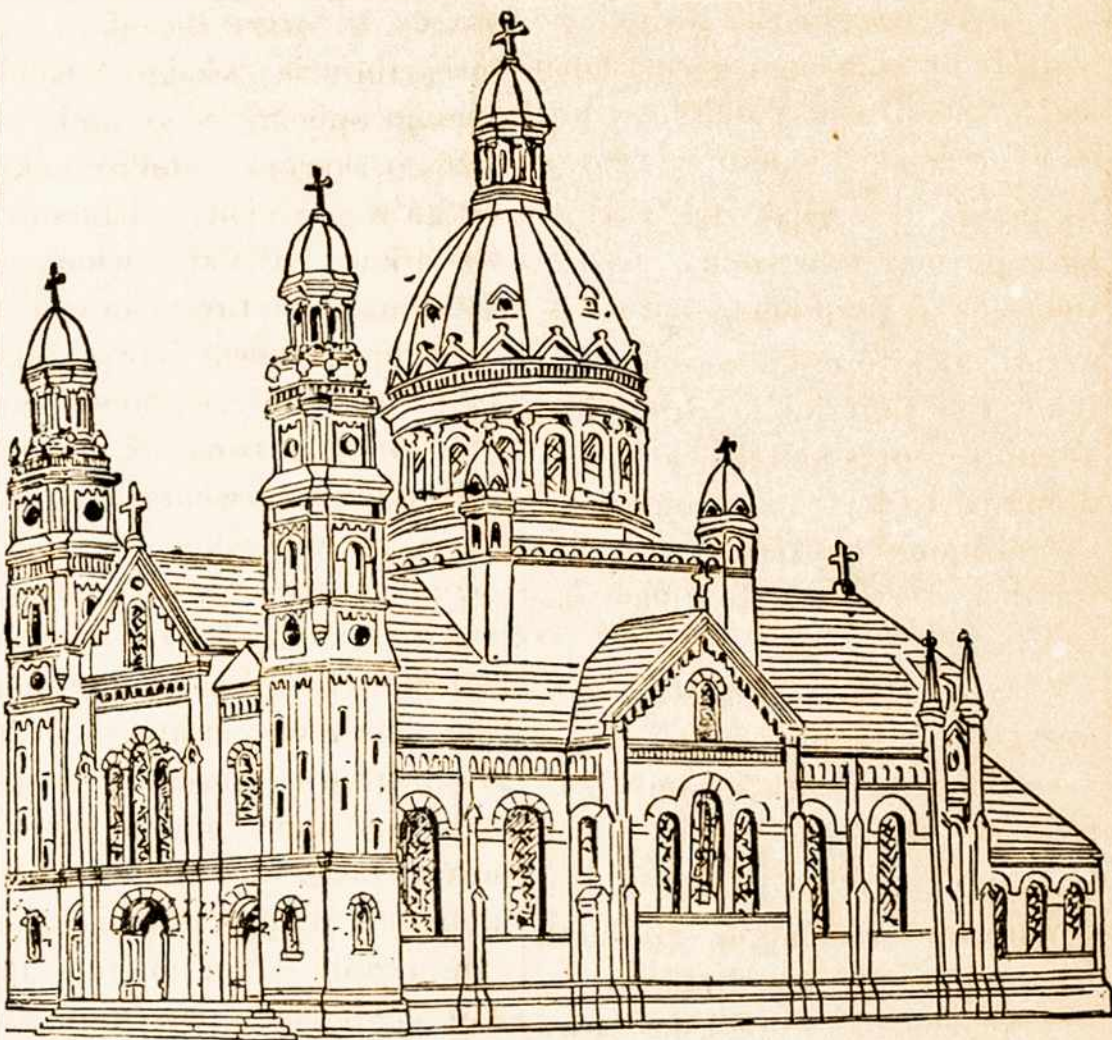
Waikinas. Matai, Ponas, esu jau-nas, gana potogus, noreczia ture-tie jauna ir gražia mergina, žino-ma su pusetina dale (kraicziu) Agentas, kiek tamista noretum gaut dalies nog mergos?

Waikinas. Norecze su 2 tukstan-czeis.

Agentas. Tai tamista, trokszti nedaug, ta galima greitai datirtie, bet iszpradžiū reikalaujate duotie 100 dorelu.

Waikinas. Ka szneki tamista, isz-wirszaus turu duote užmokesti ir da 100 dorelu, ar mislij ponas asz isz proto iszejau, kad turecze 100 dorelu, ar tai man reiketu že-nitis?...

* Skaitlus nelaiswiu užlaikomas Prancužijo 11,300. Waldže ižduo-da 10,640,000 franku. Darbas ne-laiswiu atnesza 615,000 fran. ant metu, kiek wieno nelaiswiu žeme Prancužu turi ižduotie 900 franku, daugau kaip ant kareiwio.

Paweikšias Bažnyczios, kuri bus pastatyta WAUKEGAN.

PIRKITE LOTAS WASHBURN SPRINGS, WAUKEGAN

Gereuse wieta del darbinku, ba darbo del wisu inwales. *Kuris pirks pas mus Lotu Waukegan Ill. ir užmokes deszimta dali samos, duodame ant raszto užtikrinima, kad pripotke smerties, kadir nebutu da iszmoketa Lotu pereina ant locnasties artimiausio sz nabaszniko giminiu, kuris jau nereikalauje mocketie.

Lotos po \$300 ir aukszczeu.

Lotai po 50 pōdu ploczio ir 150 ilgio.

Kas nor pamatit Lotas, tas gal waziuot už DYKA, Priesz 8 adina rytmeti turi apsigarsitie pas

S Mielcarek,

720 W. 18 ul.

Didziause Kniga adt swieto

Gywenimai Szwentuju

ANT KIEKWENOS DIENOS PER WISA META.

I zduota per

kuniga Petra Skarga.

WLADYSŁO DYNIEWCZIA spausdina dabar didelą Kny-ga GYWENIMUS SZWENTUJU lenkiszkoja kalboja, kuri talpys arti 1500 puslapiu, didumo 9 x 12 colu, bus pabaikta spausdintie 1 Kowo, 1893 m.

Kas nori apturet ta Knyga pigei, tugul pasiskubina pasirupy-tie pakol da nepabaikta, dabar da galima gautie už szia PREKIA:

Apdaryta audekle.....\$3.00.

Apdaryta wisa skuroja.....\$4.00.

Apdaryta skuroja ir su paaukuotais krasztais \$5.00.

O kada bus pabaikta kasztuos dwigubai. Kas užsiruszys 10 toktu knygu, gaus wienuoliktą priedo. Kas neturi ant sik wisu pinigū, gali pasiustie tik pusia, o liku-siuos damokes prie atsemimo Knygos.

Wisi tie, kurie atsius pinigū ant minetos Knygos aptures pa-kwitawojima laikirasztyja [Gazeta Polska].

Kas nori užsirasztyt ta Knyga tegul siuncze pinigū ant szito Adreso.

WLADYSŁAW DYNIEWICZ,

532 NOBLE STREET,

CHICAGO, ILLINOIS.

A KOPPERL.

569 S. CANAL str.

Tape aprynktas:

GENERALNU EMIGRANTU „AGENTU“

DEL

Nickl Plate Rail Road gelaz kelio ir pawelita jam partra uktie Emigrantus, iszeiwius, isz wisu szaliu ipacz palen-gwyta kelione gelezkeliu: Eastern Western Divisions, kurio offisas yra:

NEW YORK ir CHICAGO, pas A. KOPPERL.

569 S. Canal str. Chicago Ill

* Ar tai ne kwailai kiek wiena ponyste apseina, ar negeriau butu kad prasikaltusius patalpinat kur idant jetai galetu uzdirptie piuga draugijai, tai yra nelaimingoms wargzams, pažeistiams, arba, tie pinigai butu apversti ant kito reikalingesnio dalyko del pagerinimo draugijos. Tegul tie prasikaltėlei atlygina draugijai ba jaja nuskriaude.

* Milijonas pradetu darbu, netur tiek wertes, kiek wienas pabaiktas.

* Geriau wyro klaustie, kada mirs, kaip merginos metu.

Geriaus negriesztytie, kaip gailėtis už griekus.

Jaigu kartu wisus, kurie usipelnė, tai ne užligio stokuotu wirwui del kabinimo drapanu.

* Negana, kad mokslas iresi prie teisybes nieks neuzskencena.

* Pagirimas, arba berimas piesku (smilczui) in akis teisybei.

* Laimė turtieciu nepacina nog turto, bet nog darbu, kuriuos reikalingai daryt.

* Greitumas laiko (czeso.)

Wisi kalba, kad greitai bega laikas, o isztikro, matematiszka apskaitent iszena prieszingai.

* Nog užgimimo Kristaus 1892 m. isz kuriu buvo 473 kelemu metu tai yr 473 dienas pribuwios arba 40,807,200 sekun. 1892 m. turime 7568 dalis metu, 691,053 dienas, 16,585,272 adin. 995,116,320 m. 56,706,979, 200 sekund.

Nog užgimimo Kristaus da ne pratekejo wieno miliardo minutu, o swietas kas mets paskaita miliardus dorelu ant peleistuwiszczu, tai kaip eze galime sakytie kad laikas bega greitai.

Musu Dawatkos.

Randame katehizmose tuos žodžius delko žmogus sutvertas? Delto, idant wargdamas ir dirbdamas dangu sau nupelnitu, tai musu dawatkos sekdamos tom pedom inpuola in didžiause nelaimė. Jau keturi metai atgal kaip Szuncu bažnicioz kiek wiena dawatka gawo podeszinti laždu nog tewo dwasziszko, o priezastis toke: bawo Szuncuos prabaszczius ir wikarijuszas katruodu sawo rasztais pamokslais wisais mergas ir moteris pawerte in dawatkas. Wirai wieni dirba lauko darbus o dawatkos sedj kojes isztiese Bažnicioz. Prisiartino rugpjute ner kam rugiu griept. Wienas ukinkas pasirizo stot akis in aki su prabaszczium. Eidamas pamate kunega waikseziojenti ant szwentorauz, prisiartino prie jo ir tare gera diena kunegė: kunegs delko negaribini wardo Diewo Ukinkas delto kad einu in karazema. Kun. ar isz proto iszejėzmogau, artu negirdi jog mesdraudžem nog karczemu. Ukinkas atsake. kaip tu tipsi isz bado tai asz sawe beprociu wadisiu Kun. del ko turesiu bada kest? Delto, jog szwentabezdzi pilna bažnicze diena ir nakti peri o nei wieno gaiduko neiszperi kunegui del kepenkos. Kun. ar tu welnu pristotas? Teip asmu pristotas nes sneku su welnu liciperium da watku. Kun. szwelneis žodžeis tare: del Diewa pasakiki, ko reikalauj. Ukinkas. Reikalauiu szwentabezdzi prie rugiu griebino, nes turiu penkis kirtikus o anie w enos griebikes nera, jeigu eze negausiu tai tegul rugė ant lauko supusta, tai greiczau pastips kunigai su dawatkom, o mes wisi pasigersim ir nog dektines sudeksim, tai bus pabaigo swieto: pirma kunigam o pasakui dawatkos o atgalo mum wisiem. Kunigas suprates jog teisi be kaalba, pagrebe lažda, nubego in bažnicze sudawe koznai podeszinti ir waridamas isz bažnicioz o razidimas rugiu griept. Nog to laiko ilgai dawatkos negale su kunigais susigerit, nes kada kunigas miszes laiko prie katro alto-

toriaus, tos wisos dawatkos gru dasi artin prie kunigo. Kunigai pradejo spjauditie szalimis alto-rius, o kartais pataike niekurei ant galwos uspjaut mislidami jog dawatkas isznaikis wienok jos iszto links mibe turejo kalbedamos jau manie dienas sawo pirsztu palipste kunigas diewo tarnas man ant galwos užspjowe tai jo skreplis ira szwentas. Niepikitie ant manies dawatkos, jog ne tik ape jus kalbesu bet ir ape sawe pratarsiu keleta žodziu jog ir asz budama lietuwai buwau akla fanatike atkelawus, in amerika teipgi giwenau prie tamsunu kasdiena meldžaus: idant gaucze wyra, ko norejau tai gawau alie esmu nelaiminga nes jau protas mano persiaine szendie esmiu miletoja lietu-wos už tai esmiu persekiota kasdien nuludus diel meiles tewines al brangi lietuwa tewine mano, esmiu nuludus diel meiles tawo. Delto lietuwaites rupikites nukratitie nog sawes sunku junga fanatizmo o glauskites prie mokslo tai nebusitie teip nužemintos kaip ikszam laikui asat nes nie wienoje tautoi nera teip nužemita litis moteriszka kaip lietuwiszkozi už tai jog mes asam ne apszwiestos ir nesirupinam ingitie mokslo ki-tose tautosie moteris turiliges prowas su wirais už tay jog ira mokitos dielto ir mes storokimes igitie mokslo nors mes daneturim mokslinu sawo k alboy tai skaiti-kime laikraszczus mokslingas ir naudingas knigas tai pakelsime warda musu tautos jau dauk ira wisur mokituri kurie judina žamia ir kelia lietuwista ant twirtesniu koju o yr moteris bei mergos mažay dar buwo girdet.

Lietuwos dukte Baniuta.

Užmokiejo už „Lietuva“

ISZ CHICAGO.

CHICAGO.

J. Karinskas	\$ 1,00
F. Barczaitis	1,00
J. Antanaitis	1,00
J. Pustelnikas	1,00
W. Barczaitis	1,00
P. Dobilas	1,00
J. Gustaws	1,00
P. Karpawiczius	1,00
K. Jakas	1,00
K. Putramentas	1,00
A. Gubista	1,00
K. Jakaitis	1,00
P. Dauksza	1,00
J. Almanauskas	1,00
J. Wiltrakis	1,00
A. Rimgaila	1,00
T. Zinikus	1,00
Y. Raudonis	1,00
J. Petrawskis	1,00
K. Pantolaitis	1,00
J. Petkus	1,00
K. Kunca	1,00
M. Kawalewski	1,00
M. Waranka	1,00
J. Kukuraitis	1,00
J. Kaminskas	1,00
J. Krizinskas	1,00
A. Kilkis	1,00
P. Pirkuszaitis	1,00
A. Pilukewiczius	1,00

PHILADELPHIA PA.

B. Putrewicz	\$ 1,00
A. Kilinskas	1,00
J. Zalukas	1,00
J. Zabas	1,00

NEW-YORK.

S. Gudas	\$ 1,80
A. Mazurkewiczius	1,00
J. Waichiulis	1,00
M. Gubis	1,00
A. Kaunas	1,00

BOLTIMOR M. D.

T. Barinskas	1,00
J. Jacionis	1,00
J. Luszinkauskas	100
K. Radzewiczius Milw. W.	1,00
J. Magolis Du Bois Pa.	1,00
J. Augustaitis Wan. S. Pa.	1,00
W. Petrauskas W. Pa.	1,00
W. Ceepir Brid Co.	1,00
S. Matison Iwan Mai Jawa	1,00
A. Bookun Seront. Pa.	2,00
J. Skritulskas Shen. S. Pa.	2,00

Apgarsinimai.

Redyste Lietuwa turi szes knygas ant pardawimo:

1. Lietuwiszkiejie rasztai ir rasztininkai, Amerikoje 40 centu.
2. Apie senoves Lietuwos pylis, 20 centu.
3. Paweikslas D. L. Kunigaiszezio Vitauto, 25 c.
4. Bestiality of the Russian Czar-dom toward Lithuania, 10 c.
5. Apszwietos 25 c.

Ant puses metu užmokant isz wirszaus „Apszwietos“ kasztuoja \$ 1 doleri paweikslas.

6 Karaliaus Gedemino 50 centu.

Swieto Pabaiga 5 c.

Lietuwos Mesijos 10 c.

Kaip ingyti Pinigus ir Turta 15

Katakizmas Katalikiszkas 20 c.

Tewyniszkos Giesmes 10 c.

Juokingos dainos 10 c.

Geniu Dede 10 c.

Auszra nu wienu metu \$ 1 25 c.

Užprasom wisus Brolus Lie

tuwnikus, o ipacz sekretorius lietu-wiszku Draugysczui, idant butu-met teip geri prisiustie mums A-dresus saunariu prigulincziu in ju-siu draugystia, nes mes troksztame, idant musu laikraszts platytusi terp Lietuwniku Amerikoje. Už prisiuntima busim dideli dekingi ir pasirupisim atlygtie.

Redyste.

MAX. DRZEMALA

—LENKISZKAS—

Adwokatas.

praktikawoja wisuose suduose, isz-pildo sawo dalikus teisinga ir ge-rai.

Rodijame wisiems letuwnikams eitie pas Drzymala gerausi apgi-neja prowu.

Ofisas 23 Metropolitau black 163 Randolph — Chicago. giwenimas 1256 N. Holsted str — Telf. N. 4923, —

JOZAS BŁOSZCZEWSKIS.

užlaiko krautuwia minksztu ir kietu

ANGLU IR MAKU.

Už pigiause prekia.

798 800 S. Aszland Ave.

terp 17 ir 18 ul. CHICAGO, ILL.

užprasimus prijame ir per gromatas.

AGENTAI

Laikraszczio Lietuwa.

JOHN STEPONAITIS, NO. 242 Monroe str.

IR

Adomas Lesmauskas, 167 Hester

Str. NEW YORK, N. Y.

Alexandra Kalwaitis, 551 W. Co-

al Str. SHENANDOAH, I. A.

A. Zuikis, 621 S. 3- rd Str.

PHILADELPHIA, PA.

N. F. Martiszaukas, 355 Wood-

land Ave., CLEVELAND O.

Wincentas Macionis, Box 296.

DURYEA, PENNSILVANIA.

Motiejus Kaszuba, 96 Center Str.

PITTSBURGH, PENNSILVANIA.

Užprasome ir kitus brolus Lie-

tuwnikus apsimtie agentura mu-

us laikraszczio. Agentas gauna

20 procenta nog dolerio.

Apraszymas Siberijos labai ii-

gas, gražus ir naudingas trauksis

per 2 metu, už tai brolei skubiki

tesi pasirupintie i 1 numeri lai-

raszczioz „Lietuwa“ ba pradžios

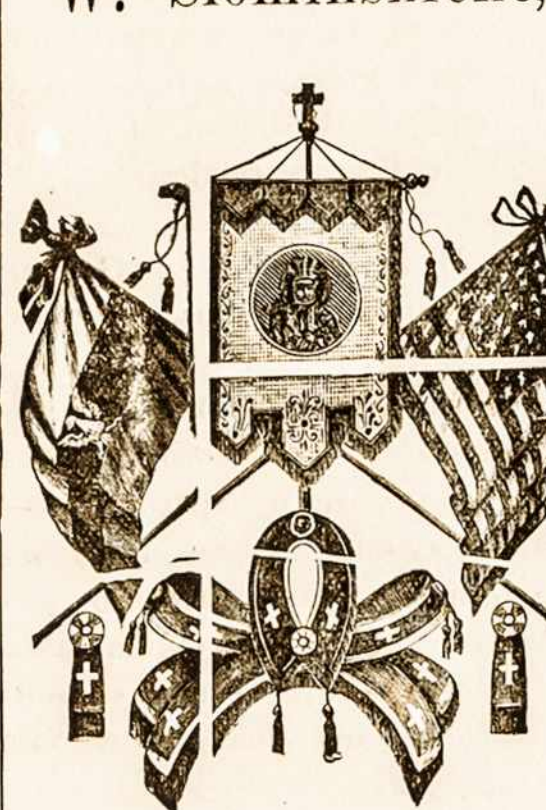
nesupratia negalitia skaitytie to-

laus.

REDISTE.

PRIBUWIMAS GARLAIWIU.
Dunnet head: Synn. Thingva-
lla isz Christianos in N. Y.
New York: Naronie ir Gallia isz
Liverp.; Friesland isz Antw.

W. Słominskiene,

679 MILWAUKEE AVE.
CHICAGO, ILL.

Paduodu del žinios wisu lietu-wiszku draugysczui, kad mano krautuweje randasi wisoki daik-tai, koki tik reikalingi ira del draugysczui, kaip tai: karunos, juostos, zenklai ant krutines, kwietkos, lazdos del marszalku ir tt. Wiska paduodu labai pigiai, apsteluotus daiktus padarau isz ge-riusios medegos. Per 17 ka metu tuomi darbu esmiu užsiemusi ir wisos draugistes isz mano darbo gerisi.

NAUJAS LIETUWISZKAS

Salunas

Antan. Szukewicziaus,

3355 LAUREL ul. CHICAGO.

Uždejaus sziose dienose Nauja

lietuwiszka SALUNA, kuriame

užlaikau geriausius gerymus, kai-

po tai: Arielkas, Likierius wisoi-

kus, Wyna, Alu ir pukiausius

Cigarus.

Ateik broli pamatytie

Ir to wiso pabandytie.

LIETUWISZKAS SALUNAS

Juozupo Dizaltwos.

3253 LAUREL IR KAMPAS 33 UL.

Užlaikau swiezia Bawarska

Alu, seneuses gereseus Arielkas,

Likierius ir kwepenczius Cigarus.

Kazdien swiezius užkandis.

Ateik Broli pamatitie

Ir to wiso pabandytie.

J. DZIAŁTWA, 3253 LAUREL.

GUODOTINI WIENGENCZEI!

HALE

ZENONŲ BYKOWO,

atsiprowineje kas nedeli

BALEI IR ZABOWOS,

su puikia muzika.

Užlaikau gera dektine, alu, likierius, wina

isz užrubez ir szios žemes, cigarus ko gereseiu

tabako. Ne užmirszkite atblanktie sawo wiengenti,

kur rasite wiska pigi ir gardzi.

Swiezes ir sziltas užkandis kasdien

Ruska Pirtis Bane, Skalbimas ga-

ru teipogi ir Barberius užlaikau.

ZENONAS BYKOWAS,

4458 S. Wood ul. ant Town of Lake

M.A.LA BUY

Lenkiszkas Sudžia.

Atlieka wisokes prowas, isz-

duoda warrantus mieste Chicago ir

Cook County. Padaro ir patwirti-

na hypoteka, kontraktus ir wiso-

kus dokumentus.

Ofisas atdaritas nog 8tos adinos

ritmeti iki 4tai po pietu.

186 W. Madison kamp. Halsted st.

Wakare sawo namuose po numeriu

581 Milwaukee Avenue.

LIETUWISZKA BIBLIJA.

Apgarsiname wisiems Lietu-

wnikams, jog Redyste „Lietuwa“,

spausdina Biblija Lietuwiszko kal-

bo Jaigu kas norite teip naudinga

yga apturetie sawo namuose,

tai pasirupikite atsiustie sawo-

adresus, idant mes galetume ži-

notie, kiek noricziu randas ta

brongia knyga skaitytie.

Brolei lietuwei žinokite, kad

Biblija, kuria mes spausdinsim

patwirtita per Arcibiskupa.

BIBLIJA kasztuo \$ 10,00, kas

užmok-s dabar, gaus už \$ 5,00r

St. GUODONE ISZDUOTOJAS.

P. P. Okoniewski.
695 Milwaukee Av. 5 namas
NOG NOBLE UL. CHICAGO, ILL.

Wienas iszdidižiausiu lenkiszku ir Lietuwiszku krautuwia džio-griu Chicago.

Pas mane gausite pigeusius ir geriausius laikrodzius moterisz kas auksinus laikrodzis — nog \$ 10,00 iki 30,00.

wiriszki auksinei \$ 10, iki 15,00 sidabrinei Elgin 2 ansai, \$ 10, 75 3 ansai, 13, 75 c.

4 ansai, 15,85 c.

Deimontinei žiedai \$ 8,00

Dideli laikrodžiai, ant 8 dienu

usisuka \$ 3,00 ir 4, 50

Turiu daugybe wisokių auksiniu ir sidabriniu spilku in teip tolau.

Niklinei geriausi ziegorelei už \$ 3, 50 c.

695 Milwaukee Av. 5 namas nog

Noble ul. Chicago.

CHICAGO LAJK

LIETUV.

Pirmiause prie isz-

to lajkraszczio Lietu-

wa bėgiro waijuszczia-

ta i da ka arszauia-

miras, o monies ap-

mirso operka del to

lejo su wiewlu susit-

mas tieli Lietuwni-

kuwiedam isz szalie

nusideimo laju mun-

toks swarbis dalikas

naj gal propult.

Lietuwa isz numeris

kajp milijon te?

Lietuwa priekilem

ir aimerien wiem-

townikam kates al-

u gromiu prakalb-

Scitas Lajkraszczis

maida kas kizineis

jo kizineis kizineis

suprasto kas nie ge-

Taj pastanarijo ru-

kas del mus Lietu-

griwianiu Ameri-

liuginsie. Kat gal

kir kajp tikli Liow-